

Justitiedepartementet

Nämnd

Datum

Yttrande - SOU 2021:7 - Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagning

Borlänge kommun har getts möjlighet att som en av flera kommuner yttra sig över delbetänkandet av 2020 års valutredning, SOU 2021:7 Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen. Som en av de utsedda remissinstanserna får Borlänge kommun anföra följande;

Borlänge kommun ställer positiva till de förändringar i valsystemet som utredningen föreslår. De föreslagna förändringarna ligger till stora delar i linje med de arbetsätt som Borlänge kommun vid tidigare val tillämpat.

Borlänge kommun vill dock särskilt beröra två av de föreslagna förändringarna.

Ordföranden vid förtidsröstningslokal

Att lagstifta om krav på ordföranden i förtidsröstningslokaler är i grunden något bra då den nuvarande hanteringen stundvis kan vara otydligt samt att det finns behov av att alltid ha en ansvarig person på plats i lokalen. En utmaning kan dock bli att bemanna de större förtidsröstningslokalerna där det är långa öppettider samt öppet även på kvällar och helger. I dessa lokaler behöver flera personer dela på ordförandeskapet och valkansliet behöver planera bemanningen på ett sådant sätt så att alltid någon av dessa personer är närvarande i lokalen.

Att inneha rollen som ordföranden kräver särskild sakkompetens vilket innebär att valnämndens utbildningsansvar av dessa personer behöver förtydligas. Rollen som ordförande bör även generera ett högre arvode än rollen som röstmottagare. Förändringen är således kostnadsdrivande för kommunerna, såväl vad gäller arvodets storlek, men även den utbildningsinsats som krävs av valnämnden. Då den föreslagna förändringen driver kostnader bör detta avspeglas i det statsbidrag som kommunerna erhåller för att anordna val.

Ansvar för utläggning av valsedlar

Förslaget att valnämnden övertar ansvaret för att lägga ut valsedlar i valsedelstätt samt att man förtydligar att ansvaret för att distribuera valsedlar ut till vallokalerna åligger respektive parti är något som Borlänge kommun ställer sig bakom. Den nu föreslagna förändringen ligger i linje

med hur Valnämnden i Borlänge kommun historiskt har valt att hantera ansvarsfördelningen, att nu få en reglering kring ansvarsfördelningen direkt i vallagen är positivt.

Hantering av valsedlar och hur dessa framställs i valsedelställen är ett område där det vid varje val inkommer såväl synpunkter som önskemål från partierna. Synpunkterna består ofta i att något parti anser sig förfördelade eller att "någon" har skapat oreda i ställen som missgynnar något särskilt parti. Partier önskar allt som oftast stöttning från valnämnden att distribuera valsedlar ut till vallokalerna på valdagen. Ett förtydligande i vallagen är bra, finns dock en risk att detta har en negativ inverkan på demokratin då mindre partier ofta saknar de logistiska förutsättningarna som krävs för att säkerställa att valsedlar finns i respektive vallokal redan vid öppningen på valdagen. Större partier med fler aktiva medlemmar kan således ha en fördel och gynnas av den nu föreslagna förändringen.

I övrigt har inte Borlänge kommun något att erinra utan ställer sig bakom de förslag till förändringar som presenterats.
